

ZESPÓŁ SZKÓŁ MUZYCZNYCH
IM. MIECZYSŁAWA KARŁOWICZA W ZIELONEJ GÓRZE

Program Wychowawczo – Profilaktyczny

Zespołu Szkół Muzycznych
im. Mieczysława Karłowicza
w Zielonej Górze
ul. Dzika 6
65-181 Zielona Góra

**PODSTAWY OGÓLNE PROGRAMU
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO
(Część teoretyczna)**

Spis treści:

I.	Preambuła	str. 3
II.	Podstawy prawne	str. 3
III.	Charakterystyka Zespołu Szkół Muzycznych i środowiska lokalnego	str. 5
IV.	Misja i wizja	str. 6
V.	Sylwetka absolwenta	str. 7
VI.	Wartości ważne dla społeczności szkolnej	str. 8
VII.	Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych	str. 10
VIII.	Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego	str. 12
IX.	Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego	str. 15

Muzyka daje duszę wszechświatowi, skrzydła umysłowi, lot wyobraźni i życie wszystkiemu.

Platon

Wychowanie jest uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości a także odkrywaniem własnych możliwości, talentów, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest też uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest więc budowaniem człowieczeństwa.

II. Podstawy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730 oraz 2024 r. poz. 986)
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583, 1116, 1700 i 1730, 2024 poz. 750)
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.:Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 oraz z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700 i 1730, 2024 poz. 737).
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ((Dz. U. z 2024 r. poz. 1162).
7. Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U.z 2023 r. poz. 1939)
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2024 r. poz. 424)
10. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 685, z 2022 r. poz. 974, 1700, 2024 r. poz. 917)
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2021–2025 (Dz.U. 2021, poz. 642).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449)
13. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego ((Dz. U. 2023 r. poz. 1754)

14. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1012 z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 711)
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1594 oraz 2023 r. poz. 1798)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2023 r. poz. 2468)
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz. U. 2023 r. poz. 2061)
19. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1646).
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604)
21. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2474)
22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 poz. 1870).

III. Charakterystyka Zespołu Szkół Muzycznych i środowiska lokalnego

Zespół Szkół Muzycznych (ZSM) im. Mieczysława Karłowicza w Zielonej Górze tworzą 4 placówki:

Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia (PSM I st.);

Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia (PSM II st.);

Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I stopnia (OSM I st.);

Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II stopnia (POSM II st.).

Patronem szkoły jest wybitny polski kompozytor i dyrygent Mieczysław Karłowicz (1876-1909). Kompozytor poświęcił się całkowicie twórczości w dziedzinie jednego gatunku: poematu symfonicznego. Szczególna więź łączyła go z Tatrami, był jednym z pionierów polskiego taternictwa. Karłowicz zajął jedno z najważniejszych miejsc jako przedstawiciel neoromantycznego nurtu muzyki symfonicznej początku XX wieku. Wielkim sukces w jego czasach osiągnął koncert skrzypcowy, który do dziś jest z powodzeniem wykonywany w całej Europie. Zespół Szkół Muzycznych może również poszczycić się częstą prezentacją tego dzieła na forum szkoły i dla szerszego grona odbiorców.

Wspólne działania wszystkich szkół wchodzących w skład ZSM ukierunkowane są na rozwój talentów i uzdolnień muzycznych uczniów, uwrażliwianie ich na wartości popularyzowane przez inne dziedziny sztuki, a także tworzenie warunków i możliwości do rozwoju w sferze psychofizycznej, społecznej oraz intelektualnej.

ZSM podejmuje szereg działań mających na celu umożliwianie uczniom prezentowania się zarówno podczas szkolnych jak i pozaszkolnych wydarzeń kulturalnych. Działania te przyjmują rozmaite formy – są to organizowane przez szkołę koncerty, które odbywają się na scenach instytucji i placówek współpracujących regularnie ze szkołą. Uczniowie oraz nauczyciele szkoły otrzymują również zaproszenia do różnych instytucji, gdzie swoimi występami uświetniają odbywające się tam imprezy. Wspólne działania tych placówek mają ogromny wpływ na środowisko lokalne i integrację poprzez uczestnictwo w wydarzeniach jako wykonawca i odbiorca.

ZSM współpracuje z następującymi instytucjami:

Filharmonia Zielonogórska;

Uniwersytet Zielonogórski;

Muzeum Ziemi Lubuskiej;

Uniwersytet III wieku;

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze;

Regionalne Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze

Zielonogórski Ośrodek Kultury

Stowarzyszenie Arte;

Stowarzyszenie „Sempre Piu”;

Placówki edukacyjne w Zielonej Górze.

IV. Misja i wizja

MISJA

Zespół Szkół Muzycznych w Zielonej Górze ukierunkowany jest na osiągnięcie wysokich efektów kształcenia i wychowania zgodnie z oczekiwaniami uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych, co możliwe jest za sprawą sprzyjającej atmosfery, w której cała społeczność szkolna wspólnie pracuje nad wszechstronnym rozwojem osobowości młodego człowieka. Nauczyciele starają się zapewnić każdemu uczniowi szansę przede wszystkim na rozwój uzdolnień muzycznych, osiągnięcie sukcesów, rozwój wrażliwości estetycznej i poczucia piękna, zdrowe, bezpieczne i higieniczne warunki nauki a także aktywne uczestnictwo w życiu artystycznym, kulturalnym i społecznym środowiska wewnątrzszkolnego oraz lokalnego. Nauczyciele rzetelnie przygotowują absolwentów do dalszego kształcenia, pomagają w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku kolejnego etapu edukacji, w tym także do podjęcia studiów muzycznych. ZSM w Zielonej Górze jest otwartym ośrodkiem upowszechniania kultury muzycznej promującym osiągnięcia i umiejętności swoich uczniów. Widoczny jest w środowisku lokalnym dzięki aktywnej współpracy z instytucjami oświaty i kultury oraz władzami samorządowymi i lokalnymi przedsiębiorcami.

Nauczyciele szkół muzycznych z pionem ogólnokształcącym (tj. OSM I st. oraz POSM II st.) nie tylko wprowadzają uczniów w świat muzyki, ale także zgłębiają ogólną wiedzę naukową i wychodzą naprzeciw indywidualnym potrzebom poprzez rozwój zainteresowań w innych dziedzinach nauki. Dostrzegając potrzeby uczniów słabszych, grono pedagogiczne ZSM w Zielonej Górze pomaga im rozwijać się w indywidualnym tempie oraz otacza ich opieką w przezwyciężaniu trudności. Nauczyciele kształtują pozytywny wizerunek ZSM poprzez promowanie osiągnięć uczniów w środowisku oraz ukierunkowują swoją aktywność wychowawczą na wzmacnianie predyspozycji do twórczego rozwoju talentu muzycznego przyszłych wykonawców, twórców i świadomych odbiorców sztuki.

WIZJA

Wizja wyraża wspólnotę dążeń i wartości wszystkich członków społeczności szkolnej, ma pobudzać do działania uczniów, rodziców, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych wokół zadań szkoły. Wspólna praca wszystkich zaangażowanych kształtuje pozytywny wizerunek szkoły, a kontynuowanie działań ze środowiskiem lokalnym, w tym z instytucjami międzynarodowymi, daje możliwość realizacji

ciekawych projektów muzycznych. Dzięki zacieśnianiu współpracy między nauczycielami różnych specjalności Zespół Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w Zielonej Górze dąży do podniesienia jakości pracy w placówkach muzycznych, a co za tym idzie utrzymania wysokiego poziomu kształcenia artystycznego i ogólnego. Zaś pogłębianie współpracy z rodzicami pomaga uczniom skutecznie przezwyciężać trudności szkolne.

ZSM w Zielonej Górze jest przyjaznym i twórczym miejscem z tradycjami, dającym uczniom możliwość poznania świata muzyki, jej piękna i znaczenia w kulturze. Wszyscy nauczyciele dążą do tego, by stać się wzorem postępowania etycznego dla uczniów. Są otwarci na zmiany zachodzące w procesie kształcenia, a jednocześnie stawiają określone wymagania edukacyjne. Kształtują osobowość wychowanków, systematyczność i odpowiedzialność za własny rozwój oraz pobudzają wrażliwość twórczą i estetyczną. Stwarzają uczniom warunki do rozwijania umiejętności i wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce, a także pomagają w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia.

V. Sylwetka absolwenta

Absolwent PSM I st. oraz OSM I st.

1. Szanuje i przestrzega zasad dobrego zachowania, normy etycznych i moralnych.
2. Jest otwarty na innych, wrażliwy, życzliwy, odpowiedzialny i uczynny.
3. Posiada i wykorzystuje uporządkowaną wiedzę, umiejętności i talenty.
4. Szanuje dziedzictwo kulturowe.
5. Jest aktywny i twórczy, rozwija swoje zainteresowania muzyczne.
6. Zna swoje prawa, realizuje cele z poszanowaniem praw i godności innych.
7. Zna swoje mocne i słabe strony i potrafi nad nimi pracować.
8. Rzetelnie i sumiennie wywiązuje się ze swoich obowiązków, szanuje pracę innych.
9. Jest wrażliwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i życzliwy.
10. Umie pracować sam i współdziałać w zespole.
11. Ma poczucie własnej wartości.
12. Jest przygotowany do dalszego kształcenia muzycznego.
13. Cechuje go wysoka kultura osobista wyrażona przez postawę, strój, słowa, dbanie o estetykę. Zna i stosuje normy dobrego zachowania.
14. Posiada wiedzę na temat mechanizmów, przyczyn, skutków uzależnień, agresji, przemocy i cyberprzemocy, potrafi obronić się przed zagrożeniami, wie gdzie szukać pomocy.

Absolwent PSM II st. oraz POSM II st.

1. Przestrzega zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych przepisów prawa związanych z ochroną

dóbr kultury.

2. Uczestniczy w życiu kulturalnym, jest aktywny w działaniach na rzecz środowiska.
3. Świadomie rozwija swoje pasje, zainteresowania i zdolności artystyczne, ma gotowość do prezentacji swoich osiągnięć dla szerszego grona odbiorców i poczucie szacunku dla publiczności.
4. Stosuje sposoby radzenia sobie ze stresem i treścią związaną z wystąpieniami publicznymi.
5. Zna historię swojej dziedziny artystycznej.
6. Kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną w zakresie swojej specjalności.
7. Ocenia jakość wykonywanych zadań.
8. Bierze współodpowiedzialność za efekt końcowy pracy zespołowej.
9. Komunikuje się i współpracuje z członkami zespołu.
10. Buduje relacje oparte na zaufaniu.
11. Organizuje swoją pracę.
12. Konsekwentnie dąży do celu.
13. Przewiduje skutki podejmowanych działań.
14. Planuje swój dalszy rozwój artystyczny i zawodowy.
15. Jest świadomy swoich możliwości.
16. Jest tolerancyjny, szanuje tych którzy mają odmienne poglądy, pochodzenie narodowe i kulturowe, religię, możliwości fizyczne i intelektualne.
17. Jest gotowy do podjęcia dalszej edukacji.
18. Posiada pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów, przyczyn, skutków uzależnień, agresji, przemocy i cyberprzemocy, potrafi obronić się przed zagrożeniami, wie gdzie szukać pomocy.
19. Posiada wiedzę o zdrowym stylu życia, dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne.
20. Jest przygotowany do świadomego i odpowiedzialnego życia w otaczającej go rzeczywistości.

VI. Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Wartości obejmują i normują wszystkie wymiary życia. Dotyczą sfery fizycznej, psychicznej, duchowej i społecznej. Dotyczą wszystkich tych sfer, które umożliwiają człowiekowi integralny rozwój oraz realizację jego aspiracji życiowych. Wartości wyznaczają nasze postawy wobec ludzi i rzeczy. Rzutuują tym samym na stany emocjonalne oraz wpływają na samoocenę. Do najważniejszych wartości w szkolnictwie artystycznym należy miłość i szacunek do świata kultury i sztuki oraz samorealizacja poprzez aktywność artystyczną.

Do wartości ważnych dla społeczności szkolnej należą:

Wartości ważne dla uczniów

1. Zdobywanie rzetelnej wiedzy.
2. Zdobywanie umiejętności gry na instrumencie.
3. Sprawiedliwy system oceniania.
4. Wyrozumiałość nauczycieli.
5. Wsparcie emocjonalne od nauczycieli przed występami publicznymi.
6. Życzliwa atmosfera na lekcjach.
7. Tolerancja – uznanie różnic indywidualnych i kulturowych.
8. Organizowanie koncertów, wycieczek i imprez szkolnych.

Wartości ważne dla nauczycieli

1. Pełna współpraca, w szczególności w zakresie odpowiedniego przygotowania się ucznia do zajęć.
2. Czynne uczestnictwo w życiu szkoły.
3. Wspieranie i motywowanie ucznia do pracy.
4. Kultura pracy w zespole klasowym.
5. Docenianie wysiłków i osiągnięć dziecka.
6. Potwierdzenie działań wychowawczych szkoły.
7. Zapewnienie odpowiednich warunków do nauki w szkole i w domu.
8. Zaangażowanie wychowawcze rodziców.

Wartości ważne dla rodziców

1. Rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności dzieci.
2. Kształtowanie umiejętności skutecznego uczenia się.
3. Zindywidualizowany proces dydaktyczny.
4. Szacunek dla indywidualności dziecka.
5. Kształtowanie stosunku emocjonalnego do sztuki.
6. Kreatywność i myślenie twórcze wśród nauczycieli – pobudzanie aktywności twórczej
7. Rozwijanie kontaktów ze szkołą poprzez wywiadówki i konsultacje.

Wartości ważne dla pracowników niepedagogicznych

1. Przyjazna atmosfera w pracy.
2. Poszanowanie wykonywanej przez nich pracy.
3. Kultura osobista (takt, godność wobec pracowników, szacunek i życzliwość dla innych).

VII. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Powinności wychowawcze polegają głównie na budowaniu dobrej atmosfery podczas zajęć, wspieraniu ucznia w rozwoju osobistym i artystycznym poprzez pozytywne motywowanie, chronieniu go przed zachowaniem ryzykownym i udzielaniu pomocy w sytuacjach kryzysowych oraz dostosowywaniu metod pracy podczas zajęć muzycznych lub ogólnych do potrzeb i możliwości ucznia.

Struktura powinności wychowawczych i profilaktycznych w szkole:

Dyrekcja

1. Czuwa nad prawidłowym funkcjonowaniem szkoły, nadzoruje wszelkie obszary pracy szkoły w zakresie wychowania, edukacji i opieki oraz profilaktyki.
2. Wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w środowisku szkolnym.
3. Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.
4. Dbą o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły.
5. Organizuje szkolenia dla nauczycieli.

Nauczyciele

1. Zobowiązani są do reagowania na przejawy niedostosowania społecznego.
2. Swoją postawą i działaniami pedagogicznymi wspierają rozwój psychofizyczny uczniów.
3. Rozwijają zgodnie z możliwościami ucznia jego kompetencje psychologiczne, intelektualne i społeczne jako wsparcie sukcesów artystycznych.
4. Udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych (według rozpoznanych potrzeb uczniów).
5. Odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza nią, np. na wycieczkach szkolnych i wyjściach edukacyjnych.
6. Udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w codziennej pracy z uczniem.
7. Tworzą warunki wspomagające rozwój uczniów.
8. W toku pracy promują moralne wartości uniwersalne, m.in. szacunek, uczciwość, samodyscyplinę, przyjaźń, życzliwość.
9. Uczą i uświadamiają konieczność systematycznej gry na instrumencie.
10. Uczą prawidłowych nawyków w grze na instrumencie, przeciwdziałając przeciążeniom młodego organizmu.
11. Poznają warunki życia i nauki swoich uczniów.
12. Prowadzą działania służące integracji klasy.
13. Konsultują z rodzicami postępy w nauce i zachowaniu.
14. Przygotowują uczniów do prezentacji scenicznych zdobytych umiejętności.
15. Kształtują u uczniów umiejętność radzenia sobie z tremą i oceną artystyczną.

16. Zapoznają rodziców z zapisami Załącznika nr 1 „Zasady współpracy z rodzicami”.

Wychowawcy (dotyczy OSM I st. i POSM II st.)

1. Realizują podstawowe zadania wychowawcze zawarte w indywidualnym programie wychowawczo-profilaktycznym klasy.
2. Tworzą klimat klasy sprzyjający rozwojowi ucznia.
3. Organizują wspólne świętowanie istotnych dla życia klasy wydarzeń.
4. Ściśle współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych.

Pedagog szkolny (dotyczy OSM I st. i POSM II st.)

1. Prowadzi działalność badawczo-diagnostyczną zgodnie z zapotrzebowaniem (w zakresie sytuacji trudnych – wychowawczo, ekonomicznie – czynników ryzyka pojawiających się w szkole lub/i innych potrzeb, profilaktyki uzależnień, zagrożeń w sieci itp.).
2. Wspiera nauczycieli w działaniach wychowawczych.
3. Współpracuje z wychowawcami w organizacji szczegółowych działań wychowawczych przeznaczonych do realizacji na spotkaniach tematycznych.
4. Współpracuje z pielęgniarką szkolną w zakresie realizowania treści prozdrowotnych.
5. Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych (pedagogizacja rodziców).
6. Wspiera uczniów, rodziców, nauczycieli w trudnościach indywidualnych.

Psycholog szkolny

1. Organizuje zajęcia, warsztaty i pogadanki/wykłady psychoedukacyjne, w szczególności dla uczniów jako grupy wysoko wrażliwej (neurotycznej) narażonej na silny stres związany ze specyfiką funkcjonowania szkoły artystycznej.
2. Oferuje uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły możliwość indywidualnego poradnictwa psychologicznego, konsultacji psychologicznych, spotkań wspierających i spotkań nakierowanych na rozwój kompetencji społecznych, kompetencji związanych z inteligencją emocjonalną, radzeniem sobie w sytuacji kryzysowej, rozwojem osobistym (emocjonalnym i duchowym).
3. Współpracuje z rodzicami, nauczycielami, pielęgniarką i pracownikami szkoły w zakresie zagadnień z zakresu psychologii.
4. Prowadzi działalność badawczo-diagnostyczną zgodnie z zapotrzebowaniem (w zakresie sytuacji trudnych – wychowawczo, ekonomicznie – czynników ryzyka pojawiających się w szkole lub/i innych potrzeb, profilaktyki uzależnień, zagrożeń w sieci itp.).
5. Wspiera nauczycieli w działaniach wychowawczych.
6. Współpracuje z wychowawcami w organizacji szczegółowych działań wychowawczych

przeznaczonych do realizacji na spotkaniach tematycznych.

7. Współpracuje z nauczycielami w organizacji szczegółowych działań wychowawczych przeznaczonych do realizacji na spotkaniach tematycznych.

Rodzice

1. Pełnią nadrzędną rolę w wychowaniu dzieci.
2. Współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i opieki.
3. Zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole.
4. Uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę.
5. Dbają o zdrowy tryb życia, dbają o pożyteczne zagospodarowanie czasu wolnego swoich dzieci.
6. Przestrzegają zapisów zawartych w Załączniku nr 1 „Zasady współpracy z rodzicami”.

Pracownicy niepedagogiczni

1. Dbają o szeroko rozumiane dobro uczniów.
2. Interweniują w przypadku zagrożeń (w oparciu o instrukcję postępowania w sytuacjach kryzysowych).
3. Dbają o porządek i higienę pomieszczeń.
4. Współpracują z nauczycielami uczącymi w szkole.
5. Otaczają uczniów opieką i tworzą atmosferę życzliwości i bezpieczeństwa.

VIII. Ogólne założenia programu

Działalność wychowawcza w Zespole Szkół Muzycznych im. Mieczysława Karłowicza w Zielonej Górze jest procesem jednolitym i spójnym, zintegrowanym z nauczaniem. Działalność ta jest realizowana przez wszystkich nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych podczas przebywania dziecka w szkole. Poszczególne zadania wychowawcze i profilaktyczne realizowane są przez wszystkich zatrudnionych w ZSM pracowników.

Kluczową rolę w budowaniu środowiska szkolnego sprzyjającego wychowaniu i profilaktyce pełnią nauczyciele. Każdy nauczyciel (nawet jeśli nie jest tego świadom) pełni cztery funkcje. Pierwszą jest **funkcja modelowa** – nauczyciel stanowi dla uczniów wzorzec osobowy człowieka dorosłego, z którym należy się identyfikować. Drugą jest **funkcja dydaktyczna** – nauczyciel przybliża uczniom osiągnięcia nauki, umożliwiając zrozumienie człowieka i świata oraz mechanizmów ich funkcjonowania. Trzecią stanowi **funkcja instruktażowa** – nauczyciel jest niejako trenerem w zakresie uczenia i usprawniania podstawowych umiejętności i kompetencji niezbędnych w codziennym życiu. Natomiast czwartą jest **funkcja wychowawcza** – nauczyciel jest przewodnikiem w odkrywaniu przez uczniów osobistych potencjałów, realizacji zadań rozwojowych oraz rozwijaniu ich odpowiedzialności za własny rozwój.

Specyfika placówek muzycznych sprawia, że głównymi potrzebami uczniów w zakresie oddziaływania

objętego Programem stają się obszary związane z wychowaniem poprzez sztukę, uwrażliwianiem, umiejętnościami współpracy na różnych płaszczyznach – artystycznych, ale też interpersonalnych oraz wsparciem psychologicznym, szczególnie przed występami publicznymi, wynikającym z dość dużego poziomu wrażliwości emocjonalnej uczniów oraz stresu i tremy towarzyszącym takim wydarzeniom. W diagnozowaniu powyższej problematyki istotnym elementem wpływającym na stosunkowo ograniczone występowanie czynników zagrażających poprawnemu przebiegowi pracy wychowawczej i profilaktycznej w szkołach jest także skrupulatnie przeprowadzane postępowanie rekrutacyjne. Istnieje bowiem bezpośredni związek pomiędzy faktem przyjmowania do szkół wybranych (a nie wszystkich) potencjalnie uzdolnionych dzieci i młodzieży, chcących się realizować i rozwijać poprzez sztukę, a ich postawą, osobowością, czy wręcz kulturą osobistą. Ten fakt sprawia, że sytuacje krytyczne pod względem wychowawczym występują w naszej społeczności szkolnej bardzo rzadko. Pracownicy ZSM są jednakże uczulani na konieczność monitorowania tego typu elementów działalności, w tym zachowań uczniów. Powinni także stale oddziaływać wychowawczo, gdyż funkcje wychowawcze i opiekuńcze są zawsze nieodzownym elementem pracy dydaktycznej każdego pedagoga.

Cele wychowawcze i profilaktyczne:

ZSM im. Mieczysław Karłowicza w Zielonej Górze realizuje cele wychowawcze i profilaktyczne w następujących obszarach rozwojowych ucznia:

OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH	
Artystyczny	Wspieranie osobowości twórczej i motywacji do aktywności artystycznej.
Moralny, duchowy	1. Promowanie wartości chrześcijańskich, uniwersalnych, estetycznych, zasad etyki i moralności. 2. Kształtowanie zdolności wartościowania, wprowadzenie uczniów w świat wartości moralnych, pomoc w określeniu własnego systemu wartości i wprowadzaniu go w życie. 3. Kształtowanie umiejętności oceny własnych zachowań. 4. Wyrabianie postawy gotowej do poświęceń, odwagi cywilnej. 5. Budowanie relacji opartych na zaufaniu. 6. Kształcenie postawy twórczej. 7. Uczenie myślenia refleksyjnego. 8. Pomoc uczniom w poznawaniu samego siebie odkrywaniu własnej indywidualności.
Psychiczny (poznawczy i emocjonalny)	1. Kreowanie działań sprzyjających radzeniu sobie z treścią i oceną artystyczną, budowanie odporności psychicznej, higiena zdrowia psychicznego. 2. Poznanie własnej sfery uczuciowej przez uczniów.

	3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej, wyobraźni muzycznej, ekspresji twórczej. 4. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji poprzez muzykę. 5. Kształcenie umiejętności okazywania uczuć oraz sposobów radzenia sobie z emocjami. 6. Przekazanie wiedzy uczniom na temat przyczyn, skutków i mechanizmów agresji, przemocy i cyberprzemocy. 7. Kształtowanie postawy sprzeciwu wobec agresji i przemocy.
Społeczny	1. Przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu publicznym. 2. Propagowanie samorządności wśród uczniów. 3. Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych i patriotycznych, uwrażliwienie na znajomość tradycji, historii i kultury własnego narodu i środowiska. 4. Wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania się, wyrabianie odpowiedzialności za mienie szkolne i cudzą własność. 5. Kształtowanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności komunikacyjnych, rozwijanie umiejętności muzykowania zespołowego. 6. Kształtowanie postawy życzliwości, szacunku, poszanowania godności drugiego człowieka, niezależnie od rasy, narodowości, przekonań religijnych itp. 7. Wyrabianie postawy szacunku, życzliwości dla osób słabszych, starszych, niepełnosprawnych. 8. Wyzwalanie aktywności artystycznej na terenie szkoły i środowiska.
OBSZARY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH	
Rozwój fizyczny	1. Postawy prozdrowotne, rehabilitacja ruchowa przeciążeń wynikających z aktywności artystycznej, higiena zdrowia fizycznego 2. Kształtowanie sprawności fizycznej, utrzymanie kondycji instrumentalnej oraz przeciwdziałanie przeciążeniom, dbanie o higienę pracy. 3. Wdrożenie do zachowań prozdrowotnych, a w szczególności utrwalenie nawyków dbania o zdrowie.
Profilaktyka zagrożeń	1. Podejmowanie z uczniami tematów dotyczących uzależnień od substancji psychoaktywnych, cyberprzemocy, bezpieczeństwa w szkole, przemocy rówieśniczej i przemocy w rodzinie. 2. Kształcenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń dla zdrowia w tym zagrożeń wynikających z sięgania po środki psychoaktywne, wyrabianie postawy asertywnej. 3. Uwrażliwienie nauczycieli, rodziców i uczniów na zagrożenia występujące w środowisku szkolnym i pozaszkolnym. 4. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniom na terenie szkoły. 4. Wyposażenie uczniów w umiejętność zwracania się o pomoc w przypadkach zagrożenia.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	1. Pomoc uczniom ze specyficznymi i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (opinie, orzeczenia). 2. Szkolne poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne, rejonowe poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalistyczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne CEA. 3. Procedura Niebieskiej Karty.
Pedagogizacja rodziców	Organizacja spotkań wspierających rodzicielskie kompetencje wychowawcze.
Rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli	Szkoleniowe rady pedagogiczne wzmacniające kompetencje psychologiczne, wychowawcze, profilaktyczne.

IX. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego

Uczestnikami i realizatorami programu wychowawczo – profilaktycznego są wszyscy nauczyciele, dyrekcja ZSM, pracownicy niepedagogiczni oraz rodzice jako istotne ogniwo procesu wychowania dziecka.

Załączniki do Programu:

1. Zasady współpracy z rodzicami
2. Regulamin zachowania na zajęciach chóru, orkiestry i zajęć zbiorowych
3. Muzyczny savoir-vivre czyli jak się zachować podczas koncertu
4. Pakiet procedur rekomendowanych przez Centrum Edukacji Artystycznej do realizacji w szkole artystycznej sytuacjach takich zagrożeń:
 - a) próby samobójcze i samobójstwa dokonane;
 - b) cyberprzemoc;
 - c) podejrzenie ucznia o znajdowanie się pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnej oraz posiadanie substancji przypominających narkotyki lub dopalacze;
 - d) kradzieże i wymuszenia;
 - e) agresja i przemoc rówieśnicza;
 - f) przemoc w rodzinie;
 - g) nieprawidłowe zachowania psychoseksualne.